

Tarnaörs
Település
Arculati
Kézikönyv
2017

IMPRESSZUM

Tarnaörs Község
Település Arculati Kézikönyve
Egerben az Arkt Építész Stúdió
gondozásában jelent meg.

Tarnaörs Község Önkormányzata

Honlap: www.Tarnaors.hu
Email cím: onkormanyzat@tarnaors.hu
Postai cím: 3294 Tarnaörs, Erzsébet út 13.
Telefon: 36/473-001
Polgármester: Almádi János

Főépítész: Fábian Gábor
fabian.arkt@gmail.com

Kivitelezés:

Arkt Építész Stúdió
3300 Eger, Gárdonyi kert 5.
www.arkt.hu

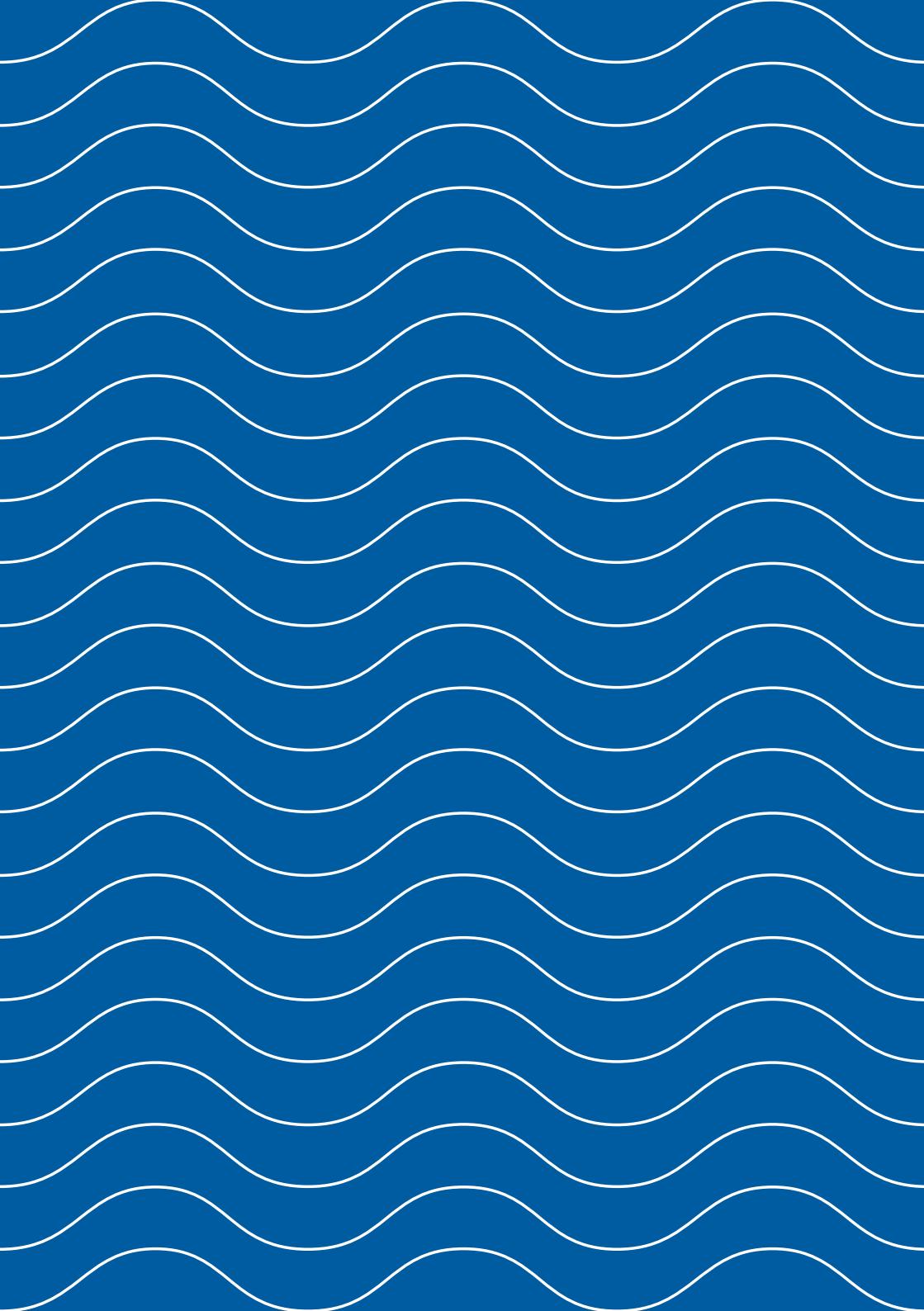
Szerkesztette:
Szabóné Jánossy Kinga
Szöveg: Juhász Péter
Fényképek forrása:
saját és az internetről
Grafikai tervezés:
Szabóné Jánossy Kinga
Munkatársak:
Gergelyi Erna
Fábian Gábor

Tarnaörs, 2017.

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés	
Polgármesteri köszöntő	6
Tarnaörs bemutatása	
Földrajzi áttekintés	10
Történelmi áttekintés	16
Büszkeségeink	
Orczy Lórinç	22
Orczy Emma	24
Örökségeink	
A településen fellelhető műemlékek, szobrok	26
Népi építkezés	
A településre jellemző régmúlt építkezés	36
Eltérő karakterű településrészek	
Faluközpont	42
Átalakuló, új település rész	44
Ipari terület	48
Helyi értékek	52
Beépítésre nem szánt terület	56
Építészeti útmutató, ajánlások	60
Jó példák	
Épületek	80
Kiegészítő elemek	86

BEVEZETÉS

„Az építészet a költészet körébe tartozik, célja, hogy segítsen az embernek lakni. Az építészet azonban összetett művészet. Nem elég, ha célszerű épületeket, városokat emelünk. Építészeti akkor születik, mikor „egy teljes környezet láthatóvá válik”, hogy Susanne Langer meghatározását idézzük. Általánosságban ez a genius loci konkretizálását jelenti. Mint láttuk, ezt az épületek valósítják meg, melyek összegyűjtik a hely jellegeit és közel hozzák őket az emberhez. Az építészeti legfontosabb tette tehát a hely „üzenetének” megértése. Ily módon óvjuk a Földet, és magunk is egy átfogó teljesség részévé válunk.”

Christian Norberg-Schulz: Genius loci

POLGÁRMESTERI KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Látogató!

Köszöntöm Tarnaörs Község Önkormányzata nevében. Tarnaörs község Heves megye déli részén, az Alföld északi peremén, a Tarna folyó mentén helyezkedik el.

A község lakosainak száma, az utóbbi években 1800 fő körül állandósult. A településen minden lényeges infrastruktúra és közszolgáltatás helyben elérhető, a település él, lélegzik, fejlődik.

A település építészetében a hagyományos népi-építészeti megoldások, a falusias jelleg a meghatározó. A településen a XX. században kialakult településképet jellemzően mezőgazdaságból élő emberek alakították, a település szerkezete, arculata ezt tükrözi. Az utóbbi időben és napjainkban is jelentős, a településképet nagyban meghatá-

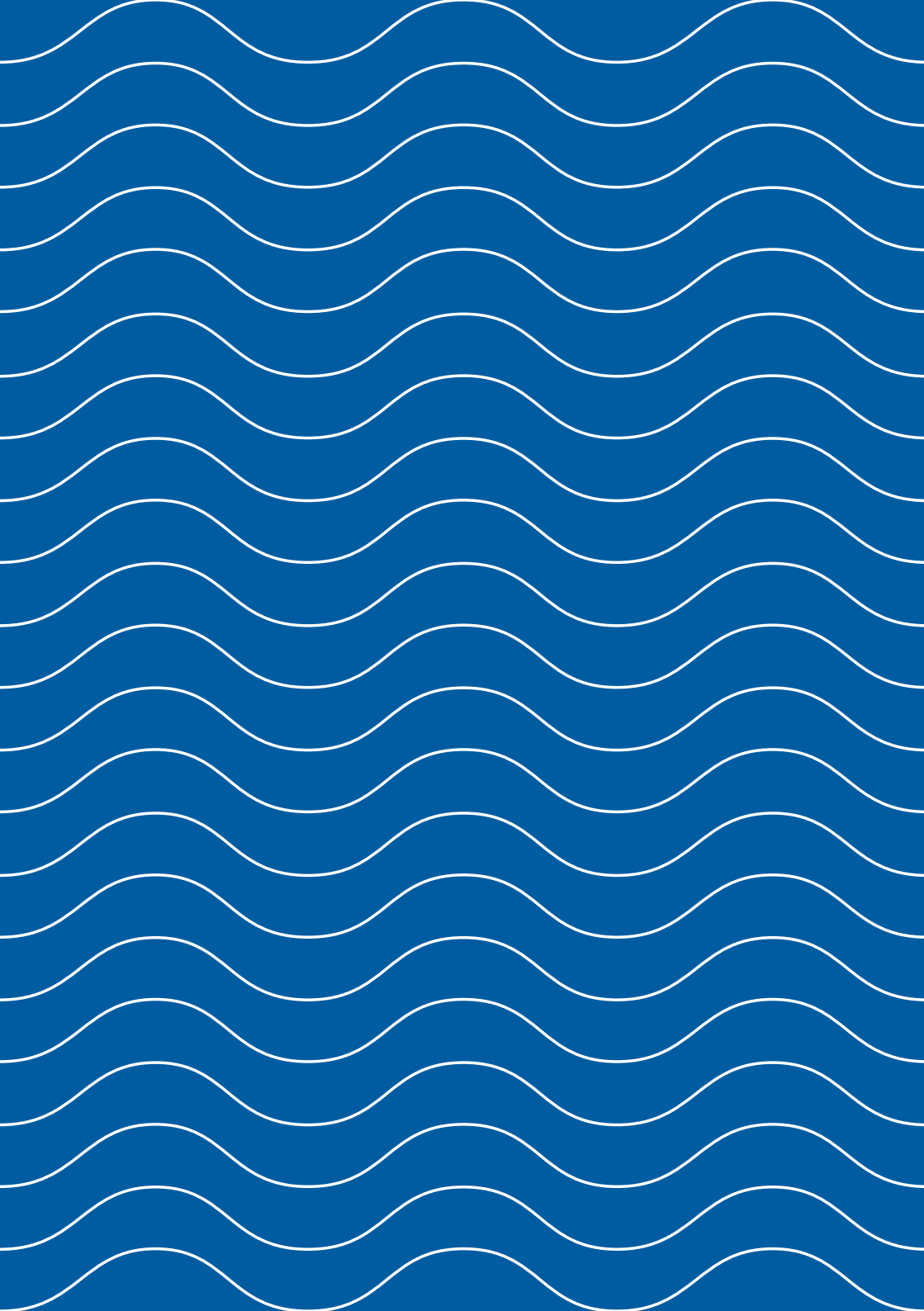

rozó fejlesztések történnek. Templomunk környezete megújult, megújult a temető bejárata, utcafronti része. A helyi úthálózat karbantartása, felújítása folyamatos, ami pozitívan hat az egész településképre. Az Önkormányzat a településképet alapjaiban újjászervező településközpont kialakításán dolgozik, amely középtávú stratégiai cél. Tarnaörs arculatának javítása, szépítése folyamatosan zajlik, a zöldterületeket növeljük, fásítás, parkosítás zajlik, a településkép szempontjából jelentős épületek felújítása, karbantartása folyamatos. Ezen kézikönyv megalkotása is a település arculatának javítását szolgálja.

Amennyiben felénk visz, útja mindig szívesen látjuk szeretett kis falunkban.

Üdvözlettel:

Almádi János
polgármester

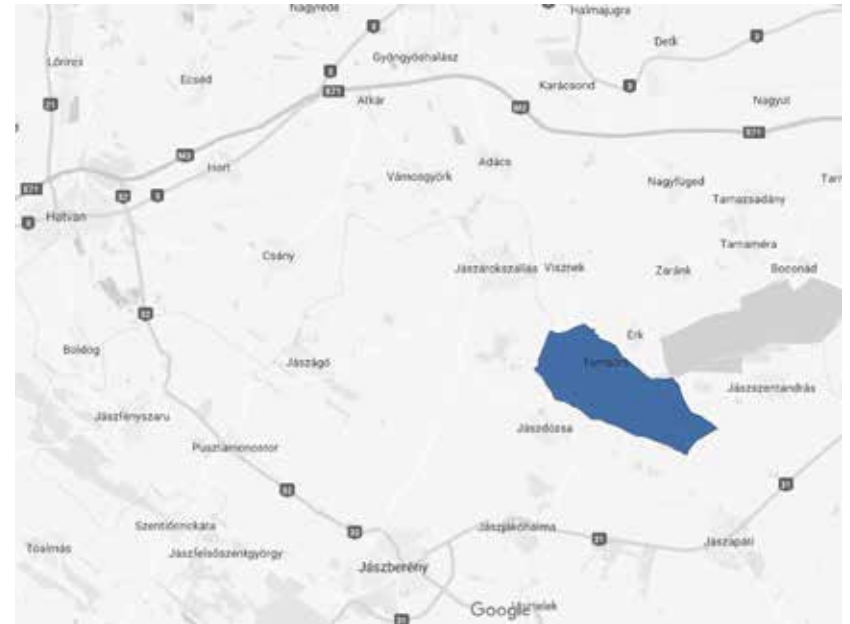

TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA

FÖLDRAJZI ÁTTEKINTÉS

Tarnaörs község Heves megye déli csücskében, a Nagyalföld északi részén, sík területen a Tarna folyó és a Kis-Tarna patak között fekszik, Hevestől 24, Gyöngyöستől 28km-re. A települést Visznek, Erk, Jászszentandrás, Jászapáti, Jászdózsza, és Jászárokszállás határolja. A legközelebbi vasútállomás 11km-re Jászárokszálláson található, az M3 autópályára legközelebb Nagyfűgednél hajthatunk fel 18km-ra a településtől. Területe 30,28 km².

A vidék 90 - 95 méter közötti tengerszint fölötti magasságú, lényegében a Tarna és a Mátrától délre tartó patakok hordalékkúpjainak egykori síksága. Területét a Tarna és a Kis-Tarna patakok metszik darabokra. A községek körülvevő területek egykor alacsony ártéri mocsaras síkságokból kialakított mezőgazdasági területek vagy legelők. Keletről és délről Natura 2000-res mezőgazdasági és legeltetett területek határolják, több erdőfolttal tarkítva azt. Észak és nyugatról az egész külterülete megművelt. A területen jellemzően folyóvízi üledékes talajok találhatóak.

Tarnaörs elhelyezkedése

ÉGHAJLAT

Éghajlata meleg és száraz. Az évi csapadékmennyiség 550-600 mm, az átlaghőmérséklet 10°C, a napsütéses órák száma 1960-2000 között mozog, az uralkodó szélirány pedig javarészt nyugati és keleti.

NÖVÉNYZET & ÁLLATVILÁG

A Tarna menti települések állatvilágát a folyóban élő számtalan halfaj, és a rájuk vadászó madárfajok teszik ki. Emellett a lassú folyású folyó sok kisebb termetű környékbeli erdőkből származó vadat is a környékre csábít. Őzek és vadmalacok és szép számban megtalálhatóak erre felé.

Növényvilágára főleg az alföldre jellemző lágyszárú fajok a jellemzőek. Az erdőfoltokat főleg, nyárfa, nyírfa, akácfa és tölgyfa uralja

Fehér akác fa

Fehér akác virágja

Nyárfa

Nyárfa levele

Őz

Vadmalac

TÖRTÉNELMI ÁTTEKINTÉS

A község nevének eredeték a honfoglalás korára nyúlik vissza, amikor alakja Örs volt. Régi oklevelekben viszont különböző formáiban olvashatjuk: Wrs, Ewrs, Eeörs, Eorsh, Eors, Eeoss, és Eörs. Az Örs helynév feltételezhetően egy törzsnévből vagy személynévből keletkezhetett. Mivel hazánkban több Örs település is volt, így kapta előtagnak a Tarna folyó nevét. A XVIII. században még Tarna-Eörsnek, majd csak 1901-től hívják Tarnaörsnek a települést.

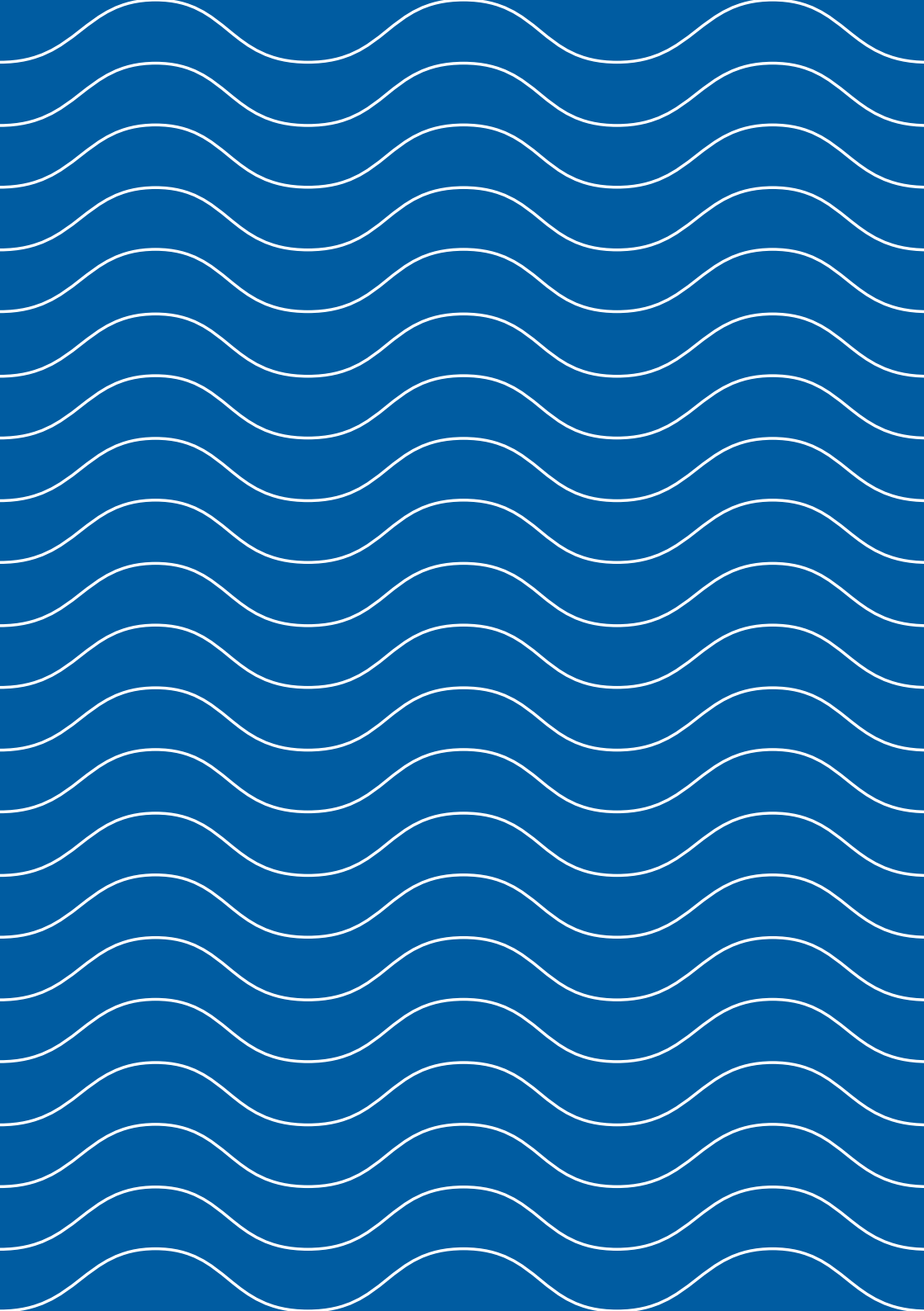
Régészeti leletekben nem szerénykedik a település, találtak itt kőkori baltát, bronzkori kerámiatöredékeket, honfoglalás kori sírokat, és rézkori temetkezési helyet.

1264-ben Aba nembeli II Kompolt ispánnak adományozta ifjabb István király a területet, majd 1294-ben Kompolt fiai lettek a birtokosok. 1468-ban is a család, így Kompolthi Miklós birtoka. 1552-ben a család kihalásával a település az Országh családdé lett. 1570-ben Országh Borbála férje Török Ferenc lett a birtokos, később a Török család utolsó női tagjának férjéé Bedeghi Nyáry Pálé lett a terület. 1686-ig több tulajdonosa is van a településnek ami akkorra a török hódoltság következtében elpusztult. 1693-ban Tarnaörs mint egy puszta Haller Sámuel birtoka aki majorsági nemeseket telepített a területre. A falu 1734-re átalakul jobbágyközséggé. 1770-re az összes részbirtokot felvásárolták az Orczyak s felvirágoztatják a települést. 1771 és 1848 között a népesség a kétszeresére növekedett. 1851-ben árvíz, 1863-ban éhínség,

Tarnaörs térképe - Harmadik Katonai Felmérés (1869-1887)

1889-ben szélvihar, és dögvész is pusztított a környéken. A XX. század elején a Miske mayor kastélyt az örökösei lebontatják, a földjeit felparcellázzák és értékesítik azokat. Ekkoriban épül a községháza, és ezekben az években szabályozzák a Tarnát. A község fejlődésnek meghatározó alakja volt akkor Nagy János aki 1922-ben költözik a településre. Az ő jóvoltából fúrtak még egy ártézi kutat, építettek medencét, és telepítettek gyümölcsöst is. 1950-ben alakul meg az első termelőszövetkezet. A 60-as években fejeződött be a teljes villamosítás, és ekkortól gyarapodik fel a közintézmények száma is. 1988-ban pedig a már igen romos Orczy kastélyt is lebontották. A rendszerváltást követően nagy változásokon megy át a település. 1995-ben kiépül a község gázellátása, 1996-ban a vízellátás.

BÜSZKESÉGEINK

(Tarnaörs, 1718. augusztus 9. – Pest, 1789. július 28.)

ORCZY LŐRINC

Báró orci Orczy Lőrinc magyar főispán, tábornok és költő.

Amikor Mária Terézia trónra lépett, és trónkövetelő ellenségei megtámadták, 1741-ben Orczy Lőrinc is azon nemes magyar ifjak sorába lépett, akik önként gyülekeztek királynőjük védelmére. Részt vett a hétéves háborúban; kitüntette magát Drezdánál, és Berlinben volt gróf Hadik Andrással és Beleznay tábornokkal, benső barátjával. Áldozatkészsége további jeléül 1756-ban jászkunsági és hajdúsági legényekből saját költségén lovasezredet állított ki, ezzel a királynő figyelmét és hálaérzetét még inkább magára vonta. A békekötés után tábornoki ranggal lépett ki a hadseregből.

Orczy kastély

1764-től polgári hivatalokban szolgálta hazáját, 1767. szeptember 18-ától mint Abaúj vármegye főispáni helytartója, majd mint főispánja dolgozott 1784-ig. Közben megkapta a Szent István-rend középkeresztjét, s ő iktatta be az ugozsai főispánságba gróf Teleki Józsefet. 1784-ben korára való tekintettel lemondott főispáni hivataláról; ezután részben Pesten, részben Tarnaörsön lakott. Pesten halt meg 1789. július 29-én, hetvenéves korában. Tarnaörsön temették el.

A 18. század közepén az Orczyak fölvásárolták a részbirtokokat, és 1770-ben már az egész falu (Tarnaörs) az Orczy családé.

(Tarnaörs, 1865. 09. 23. – London, 1947. 11. 12.)

ORCZY EMMA

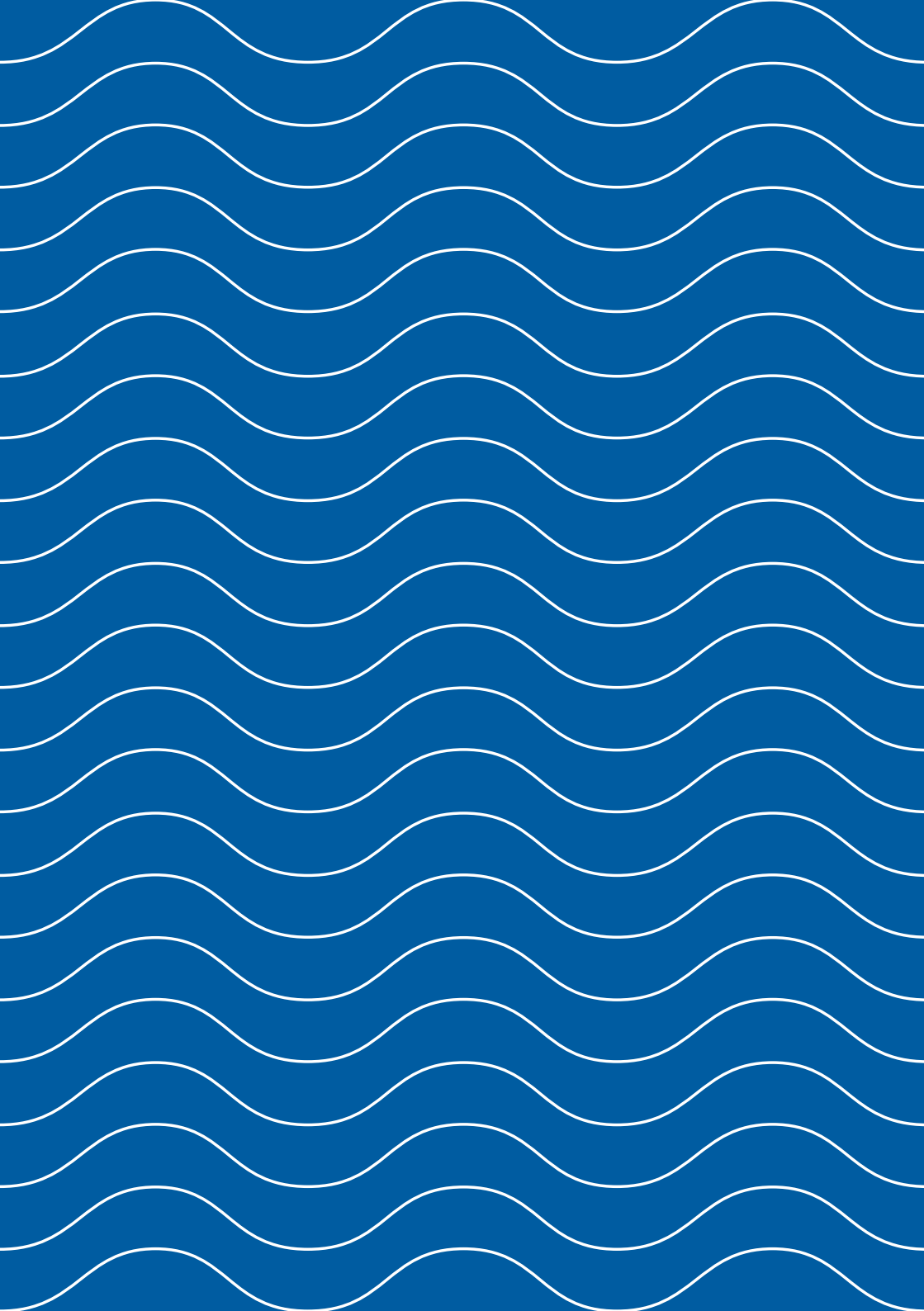
Emma Orczy vagy báró orci Orczy Emma magyar származású angol íróő. A Vörös Pimpernel című regény szerzője. A Vénusz bolygón kráter őrzi nevét.

Báró orci Orczy Bódog valamint szentgyeydi és cegei Wass Emma grófnő egyetlen leányaként született. 15 éves, amikor szüleivel előbb Brüsszelbe, majd Londonba költöztek. Itt zenét és festészetet tanult. 1894-ben házasságot kötött Montague Barstow-val. A fiatal pár nagyon nehéz anyagi körülmények között élt, emiatt Emma írni kezdett. Első próbálkozásai nem voltak sikeresek, de néhány detektívtörténete megjelent nyomtatásban. 1903-ban született meg A Vörös Pimpernel című regénye, amely könyv alakban először nem volt sikeres. Színpadi

Orczy Emma: Vörös Pimpernel

változata viszont nagy siker volt 1905-ben Londonban, több mint 2000 előadása volt. A színpadi siker után a regény is elindult világhódító útjára. 14 nyelvre fordították le, majd több mint harminc mozi- és TV-film készült belőle, sőt mintául szolgált az amerikai Johnston McCulleynek Zorro nevű figurája megalkotásánál. A Vörös Pimpernel sikerén felbuzdulva még több folytatását megírta az elkövetkező években. 1915-ben egy háborús antológiát jelentetett meg Lest We Forget (Hogy soha el ne felejtjük) címmel. Több kaland-és detektívregényt írt még, amelyek szintén több nyelvre lefordítottak. 1933-ban jelentette meg The Scarlet Pimpernel Looks at the World (Ahogy a Vörös Pimpernel a világot nézi) című esszéketetét. Önéletrajzát 1947-ben írta meg Links in the Chain of Life (Az élet láncszemei) címen.

ÖRÖKSÉGEINK

RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOM

A Szent Miklós római katolikus templom barokk stílusban felújított, 1696-ban épült kőtemplom. Utcasorban, kertben szabadon álló, egyhajós, egy homlokzati tornyos, észak-déli tájolású templom, melynek oldalkápolnája a régi kora gótikus XIV. századi templom szentélye.

cím: Tarnaörs , Erzsébet út 11.

Az oszlop kövek az Orczy kastélyból valóak, az oroslánok az Orczy kastély bejáratánál voltak

Kereszt a templomkertben, Szt István szobor, 750 éves és I. világháborús emlékmű

SZENT ANNA KÁPOLNA

A tarnaörsi határban Homokpusztán az Orczy család építette Szent Anna tiszteletére az 1740-es években. Alacsony mesterséges dombon áll a szabályos téglalap alaprajzú, lesarkított oldalú, egyhajós, kis homlokzati tornyos barokk épület

VAK BOTTYÁN EMLÉKHELY

Tarnaörsztől 2km-re nyugatra, a Bottyán kút mellett álló, 1982-ben felavatott, tölgyfából készült emlékoszlop.

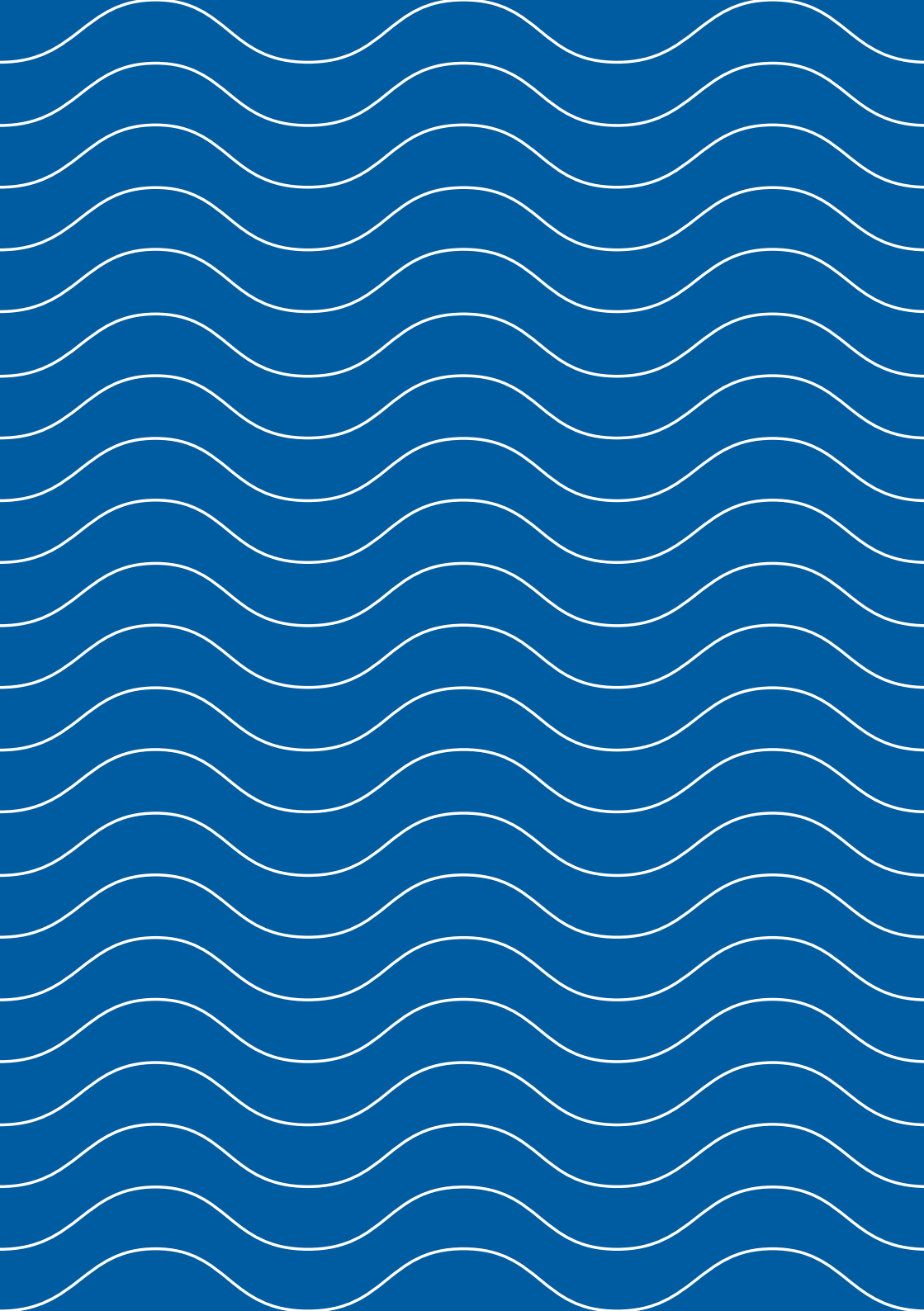

SZENT VENDEL SZOBOR

A dögvész elmúlásának emlékére emeltette a Somodi család, az 1908-ban faragott kőemléket.

1 - Római katolikus templom | 2 - Szent Anna kápolna | 3 - Vak Bottyán emlékhely | 4 - Szent Vendel szobor | 5 - Volt Orczy kastély | Tarna folyó

NÉPI ÉPÍTKEZÉS

Régi ház

LAKÓHÁZ

A XX. századi község hagyományos lakóházainak régi rétege szarufás, torokgerendás tetőszerkezetű, nyeregtetős, keskeny vízvetős, deszkaoromzatú, háromosztatú ház. Az 1930-as években már a cserépfedés és a kő alapozás dominál, a fal anyaga pedig a vályog maradt.

A tüzelőberendezés hagyományos szabadkéményes boglyakemence.

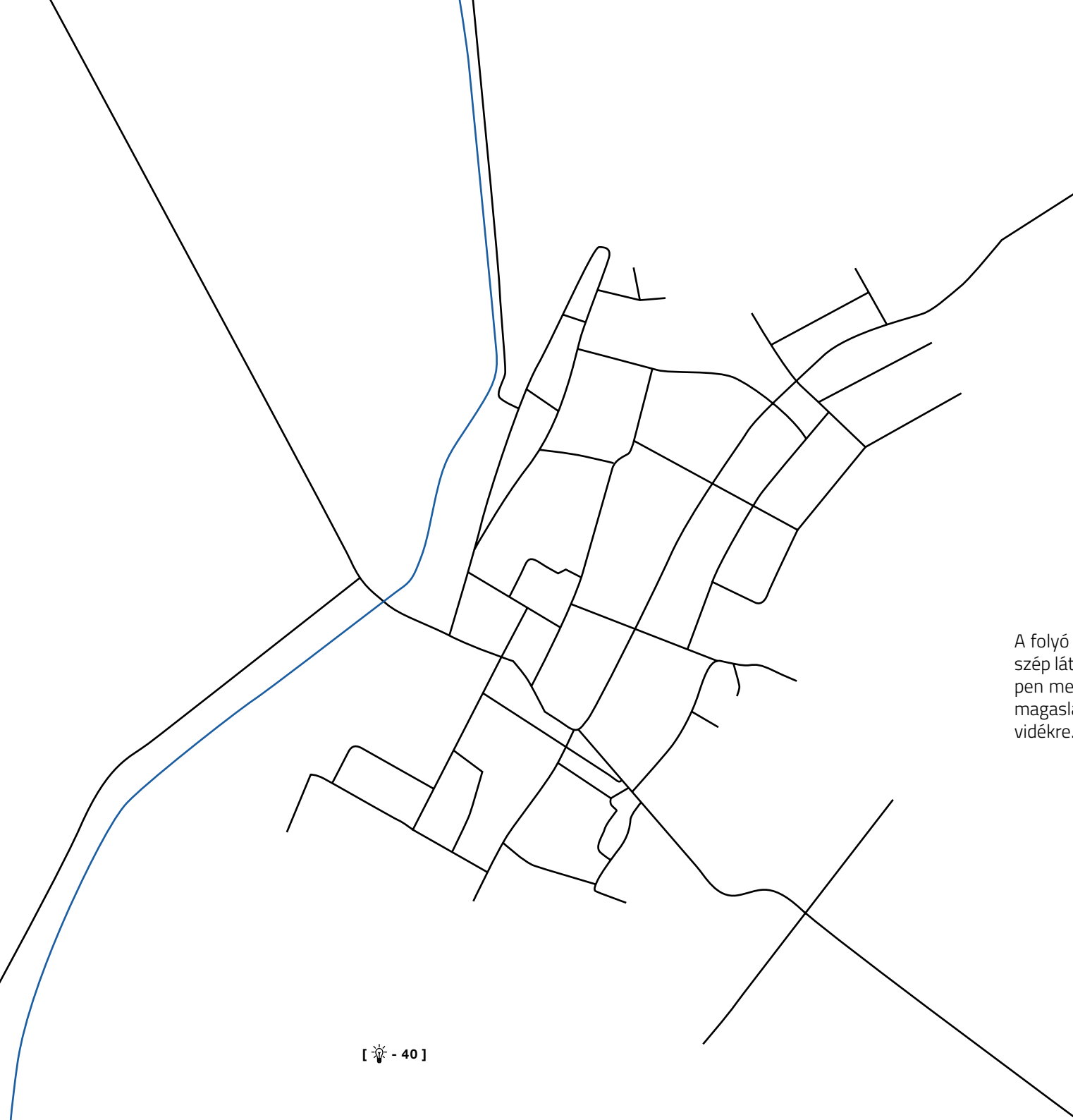
Tarnaörsi ház

GAZDASÁGI

Gazdasági épületek közül a legjelentősebb az istálló melyet mennyezet nélkül tüzelőss-re építettek. Előfordult még a gabona és a dohánytároló is, melyek oldala deszkaborítású teteje zsindelyfedésű volt.

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL
MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

TARNA PARTJA

A folyó töltésének hullámzó vonalvezetése szép látványt nyújt az igen lapos tájon. Szépen megtöri annak egyszerűségét, és mint magaslati pont, remek rálátást biztosít a vidékre.

HORGASZTO
← CAMPING

 Falu központ = Történelmi település rész

 Átalakuló, új település rész

 Ipari terület

TELEPÜLÉS ALAKULÁSA

A régi térképeken is jól látszik, hogy az úthálózat fejlődését nagymértékben meghatározta a Tarna medrének alakulása, majd az Orczy kastély megépülése. A XVIII század végére már kialakult a falu centrumában álló templom és kastély köré szerveződő utcatorok. Nyugaton kialakult a felvég a keleti oldalon pedig az alvég. Ezt követően a település a Tarna partjával lehatárolva minden irányban terjeszkedett, jelentős mértékben azonban csak Erk felé. A történelmi földúthálózat alapjaiban meghatározza a mai úthálózatot mind a bel és a külterületen egyaránt.

Tarnaórs térképe - Az Első Katonai Felmérés (1763-1787)

Tarnaórs térképe - A Második Katonai Felmérés (1806-1869)

Tarnaórs térképe - a napjainkból

FALUKÖZPONT

Igen széttagoltan de javarészt egy területen találhatóak a tarnaörsi közösségi épületek. Építészeti stílusukban egységességet felfedezni nem lehet, viszont ezáltal jól látható, hogy melyik korban éppen mi fejlődött a településen. Célszerű volna a volt Orczy kastély nagy zöldfelületét hasznosítani.

Újonnan épült ravatalozó

ÁTALAKULÓ ÚJ TELEPÜLÉSRÉSZ

Úthálózata szépen követi a már szabályozott Kis-Tarna folyásának vonalát. Építészeti stílusait tekintve az igen csekély mennyiségű hagyományos lakóházon kívül szinte minden kor lakóháztípusa megtalálható ezen területen.

Falu főutcája (fent)

A településközpontban lévő pár új középületen kívül, jelentős mennyiségű új építésű lakóházzal nem találkozunk. Jellemző inkább a múlt századbeli lakóházak modernizálása és felújítása. A falu délkeleti határában azonban találhatunk folyamatosan megújuló ipari területet. A település legfiatalabb része a falu főutcájának Erk felőli szakasza, s annak környezete. A 60-as és 70-es években ezen a területen épült a legtöbb családi ház. Szabályozottságán feltűnő, hogy nagyon szépen illeszkedik a történelmi településrészbe.

Új építésű ház (lent)

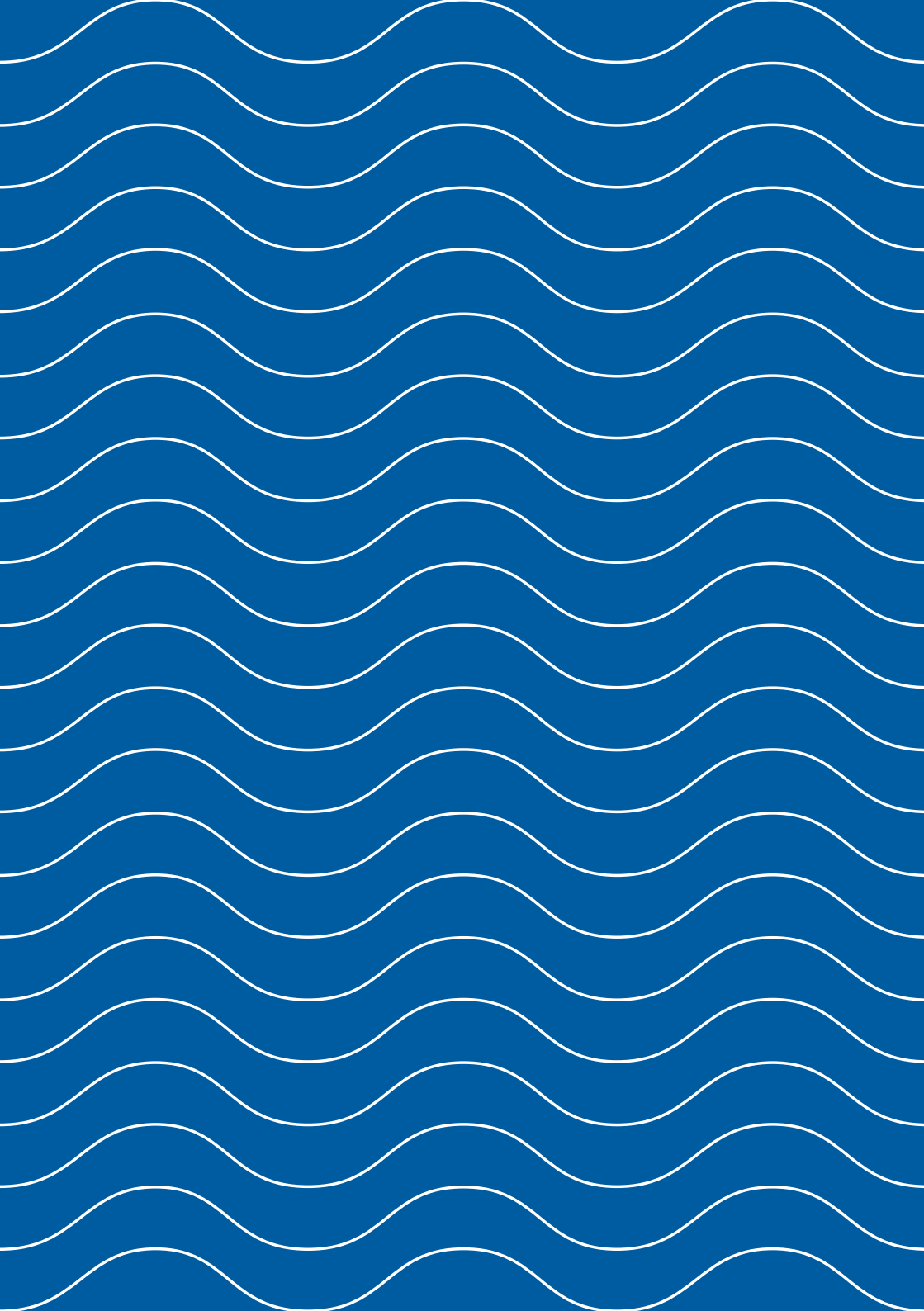

IPARI TERÜLET

Ipari területei szintén vegyes képet mutatnak. Találhatunk itt többszintes szép architektúrájú magtár jellegű épületet és modern csarnokszerkezetet is. A régi ipari terület közösségi célú hasznosítása mindenképpen szem előtt tartandó, míg a modern mezőgazdasági terület, a jelenleginél intenzívebb fasorral való lehatárolása javallott.

HELYI ÉRTÉKEK

VOLT ORCZY KASTÉLY

Az 1700-as években épült, összekapcsolva egy középkori eredetű épületkomplexummal. 1784-től ebben a kastélyban élt Orczy Lőrinc. A kastély egy udvar köré épült. Északi oldalán egyemeletes barokk főépület található, hozzá csatlakozó földszintes, klasszicista házakkal. A déli oldalon klasszicista lovarda áll. 1980 körül elbontották, ma egy 2001-ben épített óvoda áll az alapjain, és egy orvosi rendelő, amelyek az eredeti kastély és lovarda mására épültek.

A település közepén utcákkal körülhatárolt nagy zöldterület, mely a kastély régi területének egyetlen maradványa. A déli oldalán a lovarda felújított épületével.

Egészségház az Orczy kastély helyén - homlokzati elemek az Orczy-kastélyra utalnak (lent)

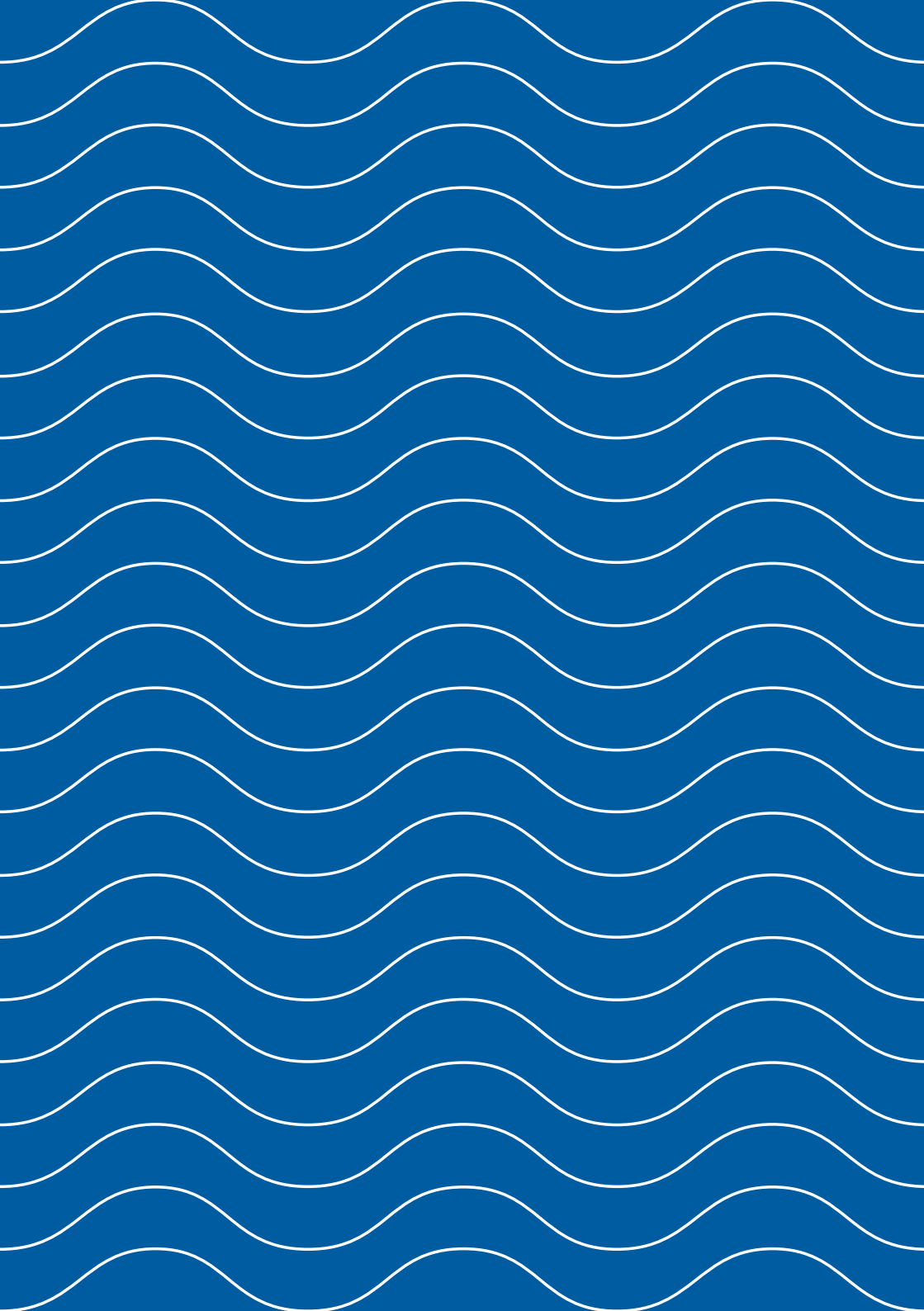

Folyó part

A TARNA PARTJA ÉS KÖRNYEZETE

A Tarna töltésének külső oldalán a közvetlen közelében található egy három szintes kisméretű téglából épített ipari épület, és egyéb kisebb gazdasági épületek, óriási zöldfelülettel körülvéve. A gát és a területet körülvevő fasorok remekül lehatárolják a területet, ezzel egy zártabb egységgé kovácsolva azt. Jó lehetőséget kínál ennek jövőbeni hasznosítása, vagy közösségi élet-térre való felújítása, mely mindenképpen szem előtt tartandó, nehogy a kastélyhoz hasonló módon az elhanyagolás miatt véget érjen.

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT
TERÜLETEK

Tarna parti csendélet

A község külterülete néhány erdőfolt-fasor és csatorna kivételével teljes egészében megművelt vagy legeltetett terület néhány szétszórta gazdasági épületcsoporttal. Több helyen még mai napig látszik az egykori szabályozatlan intenzív vízrajzi mozgás, melyek hagyatéka a kisebb-nagyobb foltokban kanyargó intenzív növényzettől burjánzó árkok, mélyedések. Az északnyugati részen főleg legelők és szántóföldek, míg a délkeleti részen erdők és szántók találhatók.

A település külterületének a nyugati részét leszámítva a teljes terület Natura 2000-res védettséget élvez.

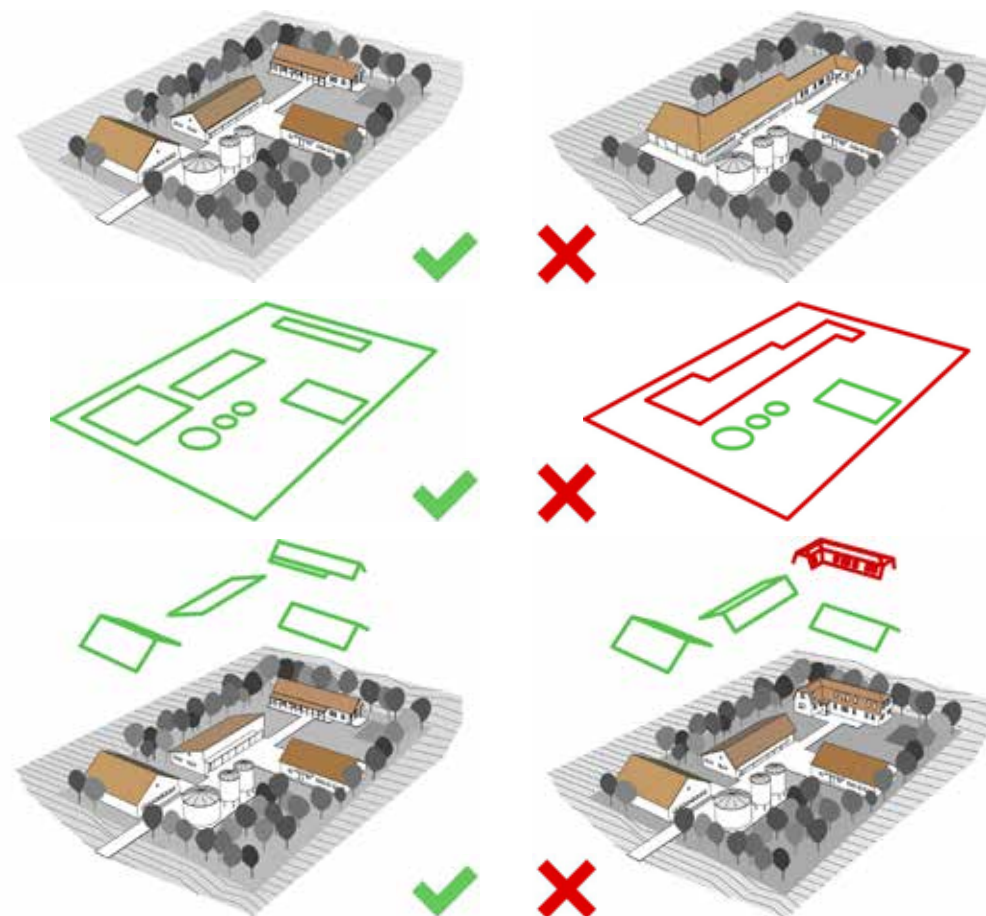
TÁJKÉPHEZ ILLESZKEDÉS

A már taglalt természeti értékeken túl, fontos a területen a tájképhez és a környékhez való igazodás, ennek érdekében az építmények megjelenésével kapcsolatban ajánlások fogalmazódtak meg:

Tarnaörs külterületén, szabadon álló, vagy tanyaszerűen csoportosított földszintes épüleategységek elhelyezése ajánlott. Homlokzati megjelenésében a letisztult formavilág és a természetes anyaghasználat köszönjön vissza. Színezésében a fehér és a halvány színek jelenjenek meg. A tetőszerkezet – amennyiben a funkciót kiszolgálja – nyeregtetővel kerüljön kialakításra.

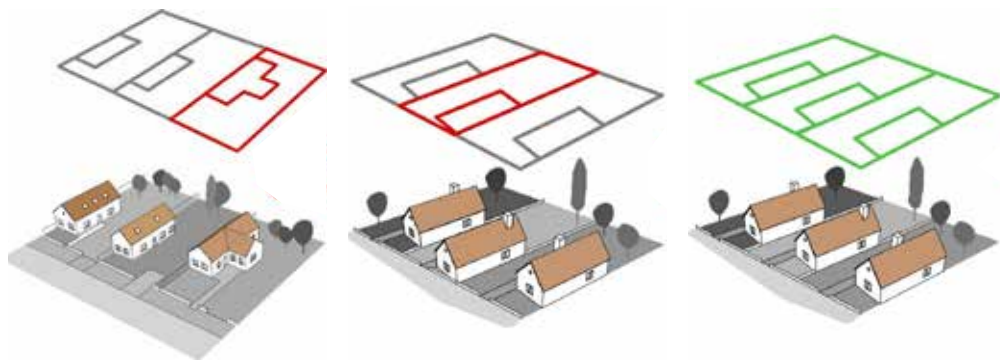
Ezek indokoltsága, a környezet hagyományos építményeinek megőrzése, vagy modern megfogalmazása, a tájképet nem romboló építészeti értékek teremtése és megőrzése, ezzel a terület egységességének megteremtése, és az épített környezet harmóniája. Ezen elvek betartásával egy természetközeli, a tájból csak finoman kiemelkedő, a szemlélőnek kellemes látványú, nem idegen építészetet teremtünk.

Kerüljük a mai ipari jellegű, tömegtermelés eredményeként létrejövő, rikító színű, fémborítású, erősen tájjidegen és tájképromboló hatású épületek kialakítását.

ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ
AJÁNLÁSOK

TELEPÍTÉS

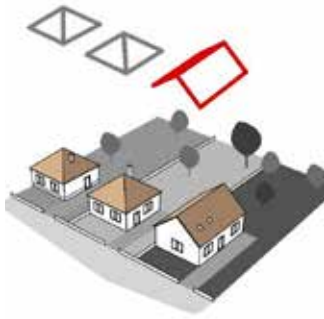
A viszonylag szabályos karaktert mutató utcák telepítése körülbelül azonos. A házak előkerttel rendelkeznek, oldalhatáron állóak, az utcára merőleges irányban hosszan elnyúló telkeken. Érdeemes a már meglévő szomszédos telkeken lévő házak beépítési paramétereit alapul venni. Mellőzzük az utcaképet eltorzító épülettömegek telepítését.

ANYAGHASZNÁLAT (SZÍNEK)

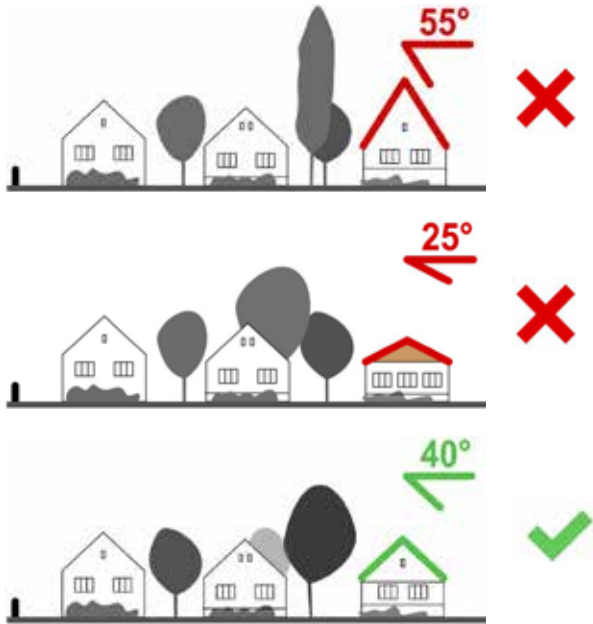
Az anyaghasználatot tekintve az építésügyi előírások miatt sok helyen nem alkalmazhatunk hagyományos építőanyagokat. Viszont az épület külső megjelenésében teremthetünk egységesítést azzal, hogy a településre régen jellemző anyagokat megpróbáljuk modern megoldásokkal ötvözve, újragondolva visszaadni az épületeknek.

Tarnaörs esetében például a lábazatok egyszerű kő vagy olykor színezetlen vakolt felületek. A homlokzatok javarészt fehérek vagy halványan színezettek, esetleg finoman plasztikusak és faborításúak. A nyílászárók és a látszó fa szerkezetek faragással díszítve találhatóak. A tornáctartó oszlopok filigrán fatartók vagy téglából rakott pillérek. A legelterjedtebb tetőfedő anyag a cserép és a pala, melyek közül az utóbbi erősen kerülendő.

TETŐHAJLÁSSZÖG, TETŐFORMA

A település hagyományos lakóépület állományának tetemes része nyeregtetővel, de kontytetővel is fedett. A település fiatalabb részein találkozhatunk sátoztetővel és annak bővítéseivel, az adott kor építészeti stílusának megfelelően. A tetőszerkezet felújítása vagy tervezése közben is célszerű a szomszédos épületek formavilágának figyelembevétele.

Tetőhajlásszög, tetőforma

[- 75]

[- 74]

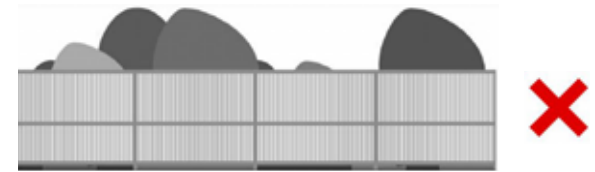
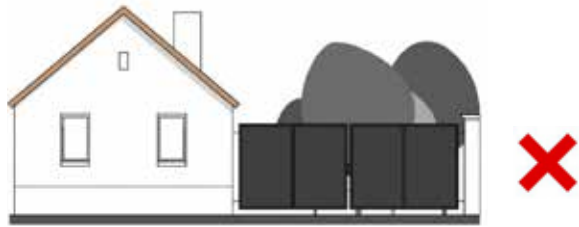
MAGASSÁGOK

A különböző korok különböző stílusai igen vegyes épületmagasságokat eredményeztek a teljes települést vizsgálva, viszont túlnyomórészt a földszintes épületek a jellemzőek pár kivételt nem számítva. Törekedjünk a már kialakult magasságok megtartására, az utcakép harmonikus megjelenésére.

Tető magasságok

KERÍTÉSEK, KERTEK

A kerítések a legtöbb esetben egy alacsony beton lábazon vagy lábazat nélkül álló, fémből és fából készülő igen áttört szerkezetek. A fémből készütek a síkjukon belüli geometriai díszítéssel vállnak egyedivé. Az utcafronti homlokzat és a kerítés között előkert található. Az oldalkert igen sok helyen füvesített, a hátsókertek pedig megműveltek, vagy magukra hagyottak.

Kerítés típusok

Kerítés típusok

[📍 - 80]

[📍 - 81]

Homlokzat kialakítás

HOMLOKZAT KÉPZÉS

A település egészét szemlélve igen eltérő homlokzatképzésekkel találkozhatunk, annak függvényében, hogy a lakóház milyen építészeti stílusban épült.

A legjellemzőbb és legnagyobb mennyiségben megtalálható hagyományos lakóház homlokzat, az utca felé kontyolt tetővel vagy ormfallal és vízvetővel rendelkezik. Fala vakolt és halványan színezett finoman plasztikázott homlokzati felület, az utcára egy vagy kettő ablakkal megnyitva.

Homlokzat kialakítás

Vízvezetés kialakítása

TEREPALAKÍTÁS

A település és környezete viszonylag teljesen vízszintes. Egy területen végzett nagymértékű földmunka után törekedjünk a terület eredeti viszonyainak visszaállítására. Ennek indokoltsága a terület természetes viszonyainak és a lokális vízvezetés egyszerűségének megőrzése. Kerüljük a lejtők, rézsűk, garázslehajtók kialakítását.

Ablak kialakítás

AJTÓK, ABLAKOK

A Tarnabodi házak tetemes részén ma már szinte csak műanyag nyílászárót láthatunk néhány példa kivételével. Fa nyílászáróval rendelkező házak esetén érdemes a régi szerkezetek megőrzése vagy felújítása mely a régi mesterségek egyik lenyomataként jelenik meg a házakon, mint egyszerű díszítőelem. Esetleges nyílászárócsere esetén viszont törekednünk kellene, hogy a tokszerkezet legalább fának nézzen ki, és színében is idézze a múltat.

Ablak kialakítások

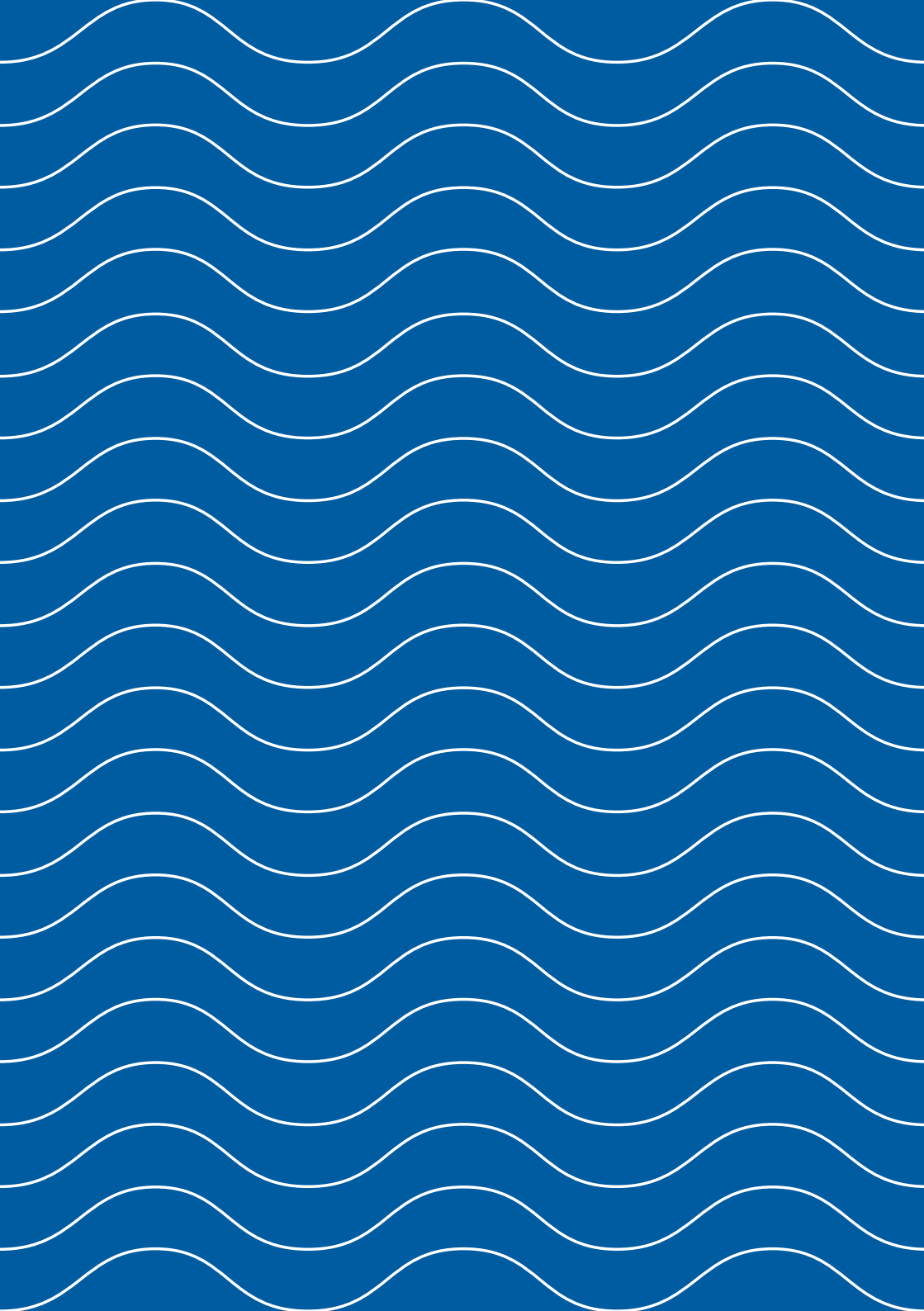
Rendezett utcakép

UTCÁK, KÖZTEREK

A faluban található utcák széles zöldfelülettel határoltak, és megfelelően parkosítottak. Az úttesteket jellemzően padka nélkül, kicsit odébb a befűvesített árok és oszlopok határolják, az utca egyik oldalán járdával, helyenként némi növényzettel. Az áttereszek nem hivalkodóak, egy visszafogott egységes utcaképet láthatunk a település számottevő részén.

Rendezett utcakép

JÓ PÉLDÁK

Náchazel Architekti - Orchard house

Lakó épület felújítás

Álmosdi Árpád - Szolnok, Tabán

Új építésű lakóépület a helyi arányrendszerek és hagyományok figyelembevételével

Lukas Mayr - Atelier Kitchen Haidacher

PYO Arquitectos - Casa Tmolo

Melléképület felújítás átalakítás

Új építésű lakóépület helyi építőanyagokból

Thomas Kröger - Landhaus

Meglévő gazdasági épületek átalakítás, felújítása

Gereben Péter, Marián Balázs - Almagyar Érseki borterasz

Igényes, egyszerű falusi turisztikai hely

Kateszeri Luise Villa, Asolo, Udine, Italia
Case No Tempo

Új mezőgazdasági, vagy ipari épület építése
Műkísérleti felújítás átalakítás

PPC Arquitectos - Casó, Valsö

Település szélén vagy zöld övezetben elhelyezett
középtésű épület helyi építőanyagokból

Sportpályák és zöldfelületek kialakítása - jó példák

Zöldfelület kialakítása - jó példák

Ajtók - jó példák

Ablakok - jó példák

Kerítések - jó példák

Hákszámok - jó példák

Információs és reklám táblák - jó példák

Információs és reklám táblák - jó példák

Buszvárók - jó példák

Utcabútorok (padok) - jó példák

Szemetes kukák - jó példák

